

האזנה השבועי

שיעורו השבועי
של מדרן ראש הישיבה המקובל הצדיק
רבנו בניחו ישישכר שמואל שליט"א

גליון מס' 142
פרשת שבת ר"ה התשפ"ז

יום הדין הגדול והנורא אין שכחה לפני כסא כבודך

וילך משה לשון הליכה • מלחמות העולם נמצאות בפרשה • הבריאה מתחילה מחדש • יום כ"ה באלול • הכל תלוי בהכנה • להיזהר מכעס • ויכוח כנסת ישראל וקוב"ה • לא לסמוך על אף אחד • העיקר להתפלל על השכינה • למענך אלקים חיים • יום התקבצות הדינים • בושתי ונכלמתי • ותמלוך אתה לבדך • עכשיו לבכות שלא יהיה מאוחר • החלפת תפקידים • אפילו גדולי עולם פחדו • מה למדים מאברהם אבינו? • הפנס שלא עבד • הגלופה של השנה • הכנות ליום הדין • לא לכעוס בראש השנה • לנצל את הימים האחרונים

היה גיבור גבר שבגוברין, אלא שאמר לו הקב"ה: "מאה ועשרים שנה, זה מה שנקצב לך לחיות, עכשיו רק תדבק בשכינה".

הזוהר הקדוש אומר: לא מת משה, אלא נשמתו עלתה והייתה דבוקה בבורא עולם. כל גופו קדושה, כולו היה חתיכה אחת לבורא עולם. וזה מה שכתוב "וילך משה" - שהלכה נשמתו מהעולם הזה לעולם הבא, כמו שאדם עובר מחדר לחדר. וזכה משה רבנו למה שלא זכה אף אדם אחר בעולם: להיות "האיש של המטרוניטא" - השכינה הקדושה. איזו זכות גדולה זאת!

2 מלחמות העולם רמוזות בפרשה

ראיתי מהרב זיכרמן, שנותן שיעור דף היומי בכותל, שהביא מהספר נחל אליהו שללי אורות את הפסוק בפרשת וילך: "ומצאהו רעות רבות וצרות". המילה "רעות" עולה בגימטריא תרע"ו - שנה שהיתה בה מלחמת העולם הראשונה [שהתחילה בתרע"ד ונמשכה כמה שנים]. המילה "וצרות" עולה בגימטריא תש"ב, השנה שבה היתה מלחמת העולם השנייה שנטבחו בה מליוני יהודים.

ועל כך נאמר הפסוק בשיר השירים: "איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים". "איכה" מרמז על הפורענויות, ו"צהריים" מרמז על סוף הגלות. "תרעה" - תרע"ה - גם כן שנה שהיתה בה מלחמת

כאדם העובר מחדר לחדר

הנה ב"ה זכינו לשבת האחרונה של השנה, שבת פרשיות נצבים-וילך, שאם אנחנו ניצבים לפני ה' כולנו באחדות, עם כוחות אדירים, אז "וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל". מה הפירוש "וילך" משה? לאיפה הלך משה? ומדוע לא כתוב ויאמר משה?

אומר התרגום יונתן בן עוזיאל: משה רבנו הלך לבית המדרש - לבית אולפנא דיליה [בית מדרשו], ושם היה יושב ואומר לתלמידיו, "בן מאה ועשרים שנה אנכי" - שהוא עולה למעלה, אל יום הדין הגדול שלו, ואמר להם: "אין כמו התורה הקדושה, והנה גם עכשיו ביום האחרון, אני הולך ללמוד תורה וללמד תורה, בואו איתי". ככה היה הולך ממקום למקום. והיה אומר: "כל מי שעמל בתורה יש לו נשמה ממני", יש לו חלק ממושה רבנו! שהרי אתערבותא דמשה בכל דרא ודרא, ואתפשטותא דמשה בכל הדורות".

הכלי יקר כותב, שמשה רבינו חשש שיחשבו שהוא הולך מן העולם מחמת איזה חולשה, לכן "וילך משה" - הלך ממקום למקום, כמו שנאמר עליו: "לא כהתה עינו ולא נס לחה", הוא

י-ם ת"א חיפה ב"ש

כניסה:	6:14	6:33	6:34	6:34
ציאה:	7:26	7:28	7:27	7:27
ר"ת	8:03	8:06	8:06	8:05

לחסויות ולהנצחות ניתן להתקשר: 02-6249000 | לקבלת העלון דרך המייל שלח בקשה <m6222560@gmail.com>

השיעור נמסר בכל יום ראשון בישיבת המקובלים "נהר שלום" בשעה 7:15 בערב ומועבר דרך הלויין, הרדיו ועוד ניתן לשמוע את השיעור בקול התורה שע"י ישיבתנו הקדושה 0799-111-925 שלוחה 3

יפקדו להזכירם לחיים ולמות", צופה ומביט בכל הדורות, "ועל המדינות, בו יאמר איזו לחרב איזו לשבע, ובריות בו יפקדו: מי לא נפקד כהיום הזה?!"

אנחנו אומרים בתפילה: "זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים", רוצים חיים חדשים בריאים וטובים. אומר רבנו האר"י: כשאומרים "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים" יש לכוון להמשיך חיים טובים לנשמה, וכאשר אומרים "כתבנו בספר חיים", חיים טובים לנפש ולגוף, שיהיה אדם בריא ויוכל לעבוד את הקב"ה. כשהוא יקום בבוקר, איזה עיניים יהיו לו לראות, איזה אוזניים יהיו לו לשמוע, איך יצליח לעבוד את הקב"ה. כל זה נקבע בראש השנה!

טבילות כ"ה באלול

"היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים, אם כבנים אם כעבדים", ראש השנה זה היה היום השישי לבריאת העולם. וששה ימים קודם - בכ"ה באלול, זה יום תחילת בריאת העולם, שזה יוצא הלילה! כמה חשוב היום הזה, שאין כמותו בעולם!

הבן איש חי כותב איזה דברים יש לעשות ביום הקדוש הזה - כ"ה באלול. שאדם יזכור שביום זה התחילה בריאת העולם: "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", זה תחילת מעשה בראשית. ויקרא כל יום את מעשה בראשית של אותו יום, למשל, מחר בבוקר בכ"ה אלול, צריך לקרוא "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" עד "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", ואחר כך ביום השני את מעשה היום השני, וכן ביום השלישי, הרביעי והחמישי. בכל יום ויום צריך אדם לקרוא את מעשה בראשית של אותו היום, וזה משפיע עליו אור ומחדש לו את כל הבריאה. עוד אומר הבן איש חי, שבלי ל"ה באלול ילך אדם למקווה ויטבול שלוש טבילות: טבילה ראשונה להסיר את הטומאה, טבילה שנייה לתקן את הכעס, וטבילה שלישית לקבל עליו את חמשת אורות החסד: חסד שבחסד, חסד שבגבורה, חסד שבתפארת, חסד שבנצח, וחסד שבהוד, עד היום השישי, שבו נברא אדם הראשון, כשהקב"ה "זיפה באפיו נשמת חיים".

והערב, אחרי השיעור, צריך אדם ללכת הביתה ולהכין סעודה יפה: לאכול לחם ובשר, כדין יום טוב, ולברך עליהם טוב טוב. והוא ואשתו ידליקו חמישה נרות כנגד חמשת אורות החסד. ויש לבן איש חי תפילה מיוחדת ללילה, ותפילה נוספת למחר ביום. ומי שיש לו את ספר "ימי הרחמים" של הישיבה, ימצא בו הכל מסודר כמו חיילות... אחת לאחת, איך לקרוא את הפרשה, איזה תפילות להתפלל, וכיצד לנהוג בליל ראש השנה וביומו. כדאי מאוד שיהיה לכל אחד את הספר הזה.

העצים היו לחים ונהיה עשן בבית

על כל פנים, עכשיו אנחנו מתקדמים חזק חזק בכל הכוחות

העולם הראשונה, שפרצה בשנת תרע"ד, ברמז ל"ותרעד הארץ", הארץ רעדה ממש, ונמשכה כמה שנים. רבי יהודה פתיה מתאר אילו תפילות ואילו דברים עשו באותם ימים. אחר כך "תרביץ" - בגימטריא תש"ב - מלחמת העולם השנייה. ואז יגיע "בצהריים", אנחנו מקווים שלא תהיה מלחמת עולם שלישית, אלא ישועות. הכל תלוי בנו, בראש השנה, זה הזמן שבו אדם מתפלל, אפשר עכשיו להמתיק את כל הדינים.

והעיקר, זה התורה, כמו שראינו אצל משה רבנו: תורה. אין דבר שמשמח את הקב"ה כמו אדם שלומד תורה. במקום הכי חזק שיש, שם בדיוק רוצה היצר הרע להשתלט: הוא מסתתר ומנסה לבטל את האדם מהתורה, זה מה שהוא עושה, לא נותן לאדם ללמוד תורה. לכן עלינו ללמוד תורה, זה העיקר. כמו שאמרו חז"ל: "בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין", וזה מה שמכניע את היצר הרע מהעולם. זה העיקר הגדול, בעז"ה ובישועתו, שנזכה להכניע את היצר הרע.

לא דנים אם ימשיך לחיות או לא

ועכשיו העיקר הגדול שלפנינו הוא יום הדין הגדול והנורא, כפי שכבר אמרנו בשבוע שעבר, שאומר הוזהר: "אתם ניצבים היום", "היום" זה ראש השנה! ראש השנה זה היום שמכיל בתוכו את כל ימות השנה.

כלומר, ראש השנה תשפ"ז, מכיל בתוכו את כל ימות שנת תשפ"ז: איך שאדם מתנהג עכשיו, איך שהוא מתפלל, איך שהוא משתדל, כך יהיה כל ימות השנה. ביום הזה הכל נקבע: מה יהיה עם הרוחניות שלו? מה יהיה עם הגשמיות שלו? מה יהיה עם הילדים שלו? הכל נקבע היום!

רבתינו אומרים, ביום הזה לא דנים את האדם אם ימשיך לחיות, אלא, דנים אם יברא מחדש או לא. ואם יברא, לכמה זמן יברא. מהיום הזה כל הבריאה היא חדשה, כי כל שנה קוצבים לאדם חיים ומזונות רק עד ראש השנה הבא, ובראש השנה קובעים לו חיים חדשים עד ראש השנה הבא, עוד פעם התחדשות, הקב"ה בורא אותו מחדש לעוד שנה!

ביום הזה לא דנים את האדם אם ימשיך לחיות, אלא, דנים אם יברא מחדש או לא. ואם יברא, לכמה זמן יברא. מהיום הזה כל הבריאה היא חדשה, כי כל שנה קוצבים לאדם חיים ומזונות רק עד ראש השנה הבא

הקב"ה יושב על כיסא דין ושוקל כל אחד ואחד: את מי להעשיר ואת מי לא, ו"אין שכחה לפני כסא כבודך". ואם אנחנו זוכרים את הקב"ה, הוא כביכול "שוכח" את העוונות שלנו, אבל אם חס ושלום אנחנו שוכחים אותו, הוא אומר כביכול: "בוא הנה, מה אתה חושב? אין שכחה לפני כסא כבודי!" "ובריות בו

כמו כן, אדם יכין עכשיו את כל הסימנים הטובים: את התמורות, את הרוביאי, את הקרא, ואת הסילקא, ואת ראש הכבש, שנהיה לראש ולא לזנב, ושיזכור לנו הקב"ה את עקדת יצחק אבינו. כל סימן וסימן: את הקוסקוס - שיסתכסכו אויבינו, ואת הפול - שיפלו אויבינו. גם לוקחים אתרוג ומבשלים אותו, מביא זאת חכם עובדיה, כי אתרוג זה "הדר" כדי "שנהיה הדורים במצוות".

עם ישראל באים לפני הקב"ה ואומרים לו: יש דין שמי ששלח שליח, והשליח מת, שהמשלח אחראי עליו וצריך לעשות תשובה. חביבי, אתה שלחת בן אדם לעשות פעולה, והבן אדם נפטר, אתה צריך לעשות תשובה. לכן עם ישראל אומרים לקב"ה: אתה שלחת אותנו לעולם הזה, אנחנו תענינו בדרך, מה נעשה?

כמו כן ישתדל אדם לעשות פדיון נפש בערב ראש השנה. מהרח"ו בספרו בית מועד כותב, שהיה נוהג בכל ערב ראש השנה לעשות פדיון, היה מונה ק"ס פרוטות, שומרן עד ערב יום הכיפורים, עושה עליהן פדיון, וביום סוכות מחלקן. זה דבר גדול מאוד, ופודה את האדם מכל צרה וצוקה.

ארבעה ימי ביקור

הסליחה הולכת לפי ההכנה: כמו שכתוב: "ויאמר ה' סלחתי - כדברך" לפי ההכנה כך הסליחה, ו"הכנה" בגימטריה יסוד, שכן יסוד הכל הוא ההכנה. ברגע שאדם עושה הכנות, הכל מסתדר יפה: איך שאתה מתחנן אליו ומסדר את הדברים שלך, כך אני סולח - "כדברך".

אצל בני אשכנז נוהגים סליחות לכל הפחות ארבעה ימים קודם ראש השנה, הם התחילו במוצאי שבת, ואומר המשנה ברורה, שארבעה ימים הם כמו ימי הביקור של קרבן, ארבעה ימים לפני ההקרבה. ככה גם הסליחות הם ימי הביקור.

ומוסיף דבר פלא: שעל קרבנות שאר החגים כתוב "והקרבנתם עולה", אבל על קרבן ראש השנה כתוב "ועשיתם עולה". מה זה "ועשיתם עולה"? שאדם צריך לעשות את עצמו כאילו הוא מקריב את עצמו! לכן קבעו ארבעה ימים אלה לביקור.

מי יבוא ראשון אל מי?

מזבא במדרש: אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה: "רבונו של עולם, שלך היא! התשובה בידך: השיבונו ה' אליך ונשובה". אמר להם: לא, שלכם היא. אתם צריכים לשוב קודם: "שובו אלי, ואשובה אליכם".

וצריך להבין מהו הויכוח? אלא, עם ישראל באים לפני הקב"ה ואומרים לו: יש דין שמי ששלח שליח, והשליח מת, שהמשלח אחראי עליו וצריך לעשות תשובה. חביבי, אתה שלחת בן אדם לעשות פעולה, והבן אדם נפטר, אתה צריך לעשות תשובה. לכן עם ישראל אומרים לקב"ה: אתה שלחת אותנו לעולם הזה,

שלנו לקראת יום הדין הגדול והנורא. נשאר לנו יום שלישי, רביעי, חמישי ושישי, ואז יום הדין - ראש השנה, שבו נברא אדם הראשון, ושב הקב"ה דן אותו ודן את כל באי עולם אחריו, "אם כבנים אם כעבדים", כולנו עוברים לפניו "כבני מרון", אין מי שיכול להיפטר מלעבור לפניו! עכשיו זה השבוע שקובע את כל הגורל, מה יהיה עם הבן אדם. עכשיו זה הזמן שאדם יכין את עצמו, ולא יוותר!

היה אומר רבי חיים מצאנז על ההכנה לראש השנה, למה הדבר דומה? היה אדון עשיר גדול, והיו לו בביתו שתי משרתות שסייעו לאשתו בעבודות הבית. האחת היתה חרוצה גדולה: עובדת כל היום, מכינה ומסדרת, כל מה שבעלת הבית אומרת לה היתה עושה מייד, כדי שכאשר האדון יבוא הכל יהיה מוכן ומסודר.

בלילה, אף שהייתה כבר עייפה מכל היום, לא אמרה "מחר בבוקר אקום ואכין", שהרי לא היה אז גז שאפשר להדליק ברגע: היה צריך להביא גחלים, להכין עצים, להכין את הגחלים בתנור, והיתה מכינה הכל מהלילה, כדי שבבוקר על המקום יהיה לו אשתנור - פת חמה וטובה. היא הכינה גם את ה"לבניה" ואת ה"סלטה", הכל, שכל דבר יהיה מוכן כשהאדון יחזור מהתפילה, מסודר כמו חיילות... שלא יהיו שום בעיות.

המשרתת השניה גם עבדה חזק כל היום, אבל לא היתה יודעת להכין כמו שצריך. הייתה עייפה בלילה, הולכת לישון ואומרת: "בבוקר אקום ואכין". ובבוקר... בעל הבית היה בא, העצים לחים, מנסה להדליק, נהיה עשן בכל מקום... אי אפשר להשים את הפת, כי אחר כך יהיה בה טעם עשן, והכל בלגן.

זה מה שאדם צריך: לא לחכות שיתעורר יום אחד וילך לעבוד את ה', אלא בימים האלה, ממש עכשיו, להכין את עצמו בכל המובנים מראש, כמו המשרתת החרוזה שהכינה הכל בעוד מועד, ולא כמו זו שדחתה הכל ל"מחר בבוקר" ונשארה עם עשן במקום פת חמה וטובה.

שיסתכסכו אויבינו

ולכן עכשיו אדם צריך להכין את עצמו בכל המובנים: יבקש מחילה מחבריו, יבדוק איך הוא משתדל במצוות, יעשה חשבון נפש על כל מצווה ומצווה, יכין מראש את תפילות הימים הנוראים ואת פירושן, וידע כיצד יעמוד ויתפלל לפני בורא עולם על כל סדר התפילה, ישב עם הילדים ויכין אותם. יקרא בכל יום תהילים לזכר את נפשו, ויקפיד להתמיד בתיקוני הזהר. וטוב גם לצום ביום ערב ראש השנה: אדם יצום ויתחנן שהקב"ה ימחל לו.

וחשוב במיוחד: לא לכעוס, יקבל על עצמו בקבלה גמורה שלא לכעוס, כי הכעס מקורו בגאווה וגורם לחטאים רבים. זה הסגולה הכי גדולה: שאדם לא יכעס בכלל בראש השנה, לא משנה איך הוא בא הביתה, ומה אשתו עושה ולא עושה.

הכל בגלל הלחם

וצריך לדעת דבר חשוב מאוד: הרבה פעמים אדם מתפלל לקב"ה שיהיה לו כך וכך, רוצה את זה, רוצה את זה. אבל העיקר הגדול הוא להתפלל להשם יתברך על צער השכינה: השכינה נמצאת כביכול בבית האסורים, עוונותינו גרמו לה, היא נעה ונדה ממקומה, אינה בבית המקדש, שחרב בעוונותינו.

הרש"ש במוסרו לראש השנה, מביא מתיקוני זוהר, שבני אדם בראש השנה הם "ככלבים צווחין הב הב": הב לן מזוני, הב לן בני, הב לן חיי [תנו לנו פרנסה, תנו לנו בנים, תנו לנו חיים], והשכינה צועקת, שאין מי שמשגיח ומבקש עליה. ולכן העיקר זה לצעוק על צער גלות השכינה.

והאמת היא, שאם נדאג על השכינה, הכל יסתדר. כי אם השכינה איתנו, לא יחסר לאדם שום דבר בעולם: יהיו לו ילדים, יהיו לו מזונות, תהיה לו פרנסה, תהיה לו תורה, תהיה לו קדושה, הכל יהיה. כי כשהשכינה בנחת, כל השפע יורד דרכה לעם ישראל: שפע קדושה, שפע חיים, שפע תורה, שפע פרנסה, הכל יורד דרכה, היא האמא שהכל בידה. למה ללכת סחור סחור?

איך כתוב בשמואל? "מדוע לא בא בן ישי גם תמול גם היום אל הלחם". רבותינו מפרשים: "בן ישי" זה משיח, ומדוע לא בא? כי "גם תמול גם היום אל הלחם": אדם דואג על הלחם, עומד בראש השנה וביום הכיפורים וצועק "תביא לי בנים, תביא לי מזונות, תביא לי פרנסה, קשה לי". אדוני, לא זה המטרה! המטרה היא שתדאג על השכינה.

איך המפקד שלך סבל אותך?

הבעש"ט היה מספר: הצאר הרוסי, ביום שהכתירו אותו למלך, יצאו כל צבאות רוסיה, כל החיילות, יבשה, ים ואוויר, תותחנים וחיילים, כולם עמדו לפניו, הוא עבר ממקום למקום לחזק ולראות את צבאו, לנופף לכולם ולעודד את כולם.

והנה כשעבר ליד אחד החיילים, פתאום אחד החיילים, שלף את חרבו כדי לדקור את המלך ולהרגו. חייל זוטר שעמד שם שלף את חרבו ונתן לתוקף מכה. המלך שמע את שליפת החרבות, אך המשיך ללכת כאילו לא ראה דבר. הוזעקו החיילים, אך המלך רמוז להם שלא לעשות מהומה, והכל בסדר.

אחר כך, בארמון, סיפרו לו שאותו חייל זוטר הצילו. אמר: תקראו לו. הגיע החייל לפני המלך, אמר לו המלך: הצלת אותי, תודה רבה לך, מה תרצה שאתן לך במתנה? אמר החייל: מה פתאום, איזה מתנה, זה כבוד בשבילי להציל את המלך, איננו רוצים כלום אנחנו חייבים לך הכל. אמר לו המלך: בכל זאת, תגיד לי מה אתה רוצה שאתן לך. אמר החייל: אני כבר שלושים שנה בצבא, עובד בחוץ בקור גדול, לפעמים חמישים מעלות מתחת לאפס, אני קופא. אני רוצה לעבוד בפנים. אמר לו המלך: טוב, קיבלת. אבל את המפקד שלך אני מעלה בדרגות, כי איך הוא סבל אותך, שאתה

אנחנו תעינו בדרך, מה נעשה? הנשמה חס ושלום כמו מתה, אתה צריך להשיב אותנו, לא אנחנו, אתה המושלח.

אומר להם הקב"ה: לא, אתם צריכים לעשות תשובה. מדוע? כי אם המושלח הזהיר את השליח ואמר לו "אל תלך בדרך הזאת, היא מסוכנת, לך בדרך הזאת, בחרת בחיים, אני הדרכת אותך", ואותו שליח שינה ולא שמע, בכזה מקרה המושלח לא חייב, כי הוא הזהיר את השליח. כך אומר הקב"ה: אני הזהרתי אתכם והוכחתי אתכם, אמרתי לכם ללכת בדרך הטובה. לכן, "שובו אלי ואשובה אליכם". אבל מה? פיתחו לי פתח כחודו של מחט - פתח קטן - ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם, שעגלות וקרונות נכנסים בו. קצת אנחנו נפתח, ותראו מה קורה!

אל תסמוך על החזון

ביום הדין אדם צריך לסמוך רק על עצמו, יש אדם שאומר: "אני הולך למקום שיש שם חזון טוב ותוקע טוב" הוא סומך על החזון והתוקע... לא! אדם צריך לסמוך רק על עצמו, שיחשוב על עצמו איך מסתכלים עליו בשמיים, מה קורה איתו, מה המעשים שלו, איפה הוא עומד, האם הוא הולך בדרכי ה'.

הביאו על זה משל: יום אחד השועל ראה את החיות שהם בצער גדול, בוכות ומייללות. בא אליהם ושאל: מה קרה? אמרו לו: הכעסנו את המלך, את האריה, ואיננו יודעות מה לעשות. הוא קורא לנו לדין, ואנחנו רוצות לפייס אותו. אמר להן השועל: אין בעיה, בואו איתי, ואני אפייס אותו! יש לי שלוש מאות משלים, אשמח בהם את המלך, אצחק אותו, וימחל לכם. אמרו: זו עצה טובה, בוא נלך.

השועלס עמד באמצע הדרך. אמרו לו: נו, נמשיך! אמר: אני רוצה להגיד לכם את האמת, שכחתי מאה, יש לי רק מאתיים. אמרו: גם מאתיים טוב, בוא נמשיך. הלכו עוד קצת, ושוב עמד. מה קרה? שכחתי עוד מאה, מרוב הפחד. אמרו: טוב, גם מאה טוב, בוא נמשיך. הגיעו לפתח המלך. האריה רואה אותם, והשועל בורח! אמר להן: שכחתי את הכל...

כולם עמדו לפניו, הוא עבר ממקום למקום לחזק ולראות את צבאו, לנופף לכולם ולעודד את כולם. והנה כשעבר ליד אחד החיילים, פתאום אחד החיילים, שלף את חרבו כדי לדקור את המלך ולהרגו. חייל זוטר שעמד שם שלף את חרבו ונתן לתוקף מכה. המלך שמע את שליפת החרבות

ככה אומרים רבותינו: אל תסמוך על אף אחד, אתה צריך להכין את עצמך בעצמך, ולא לסמוך שמישהו אחר יעשה זאת במקומך. לשים לב טוב על עצמנו, איך אנחנו קמים כל יום, איך אנחנו מתפללים לקב"ה, איך אנחנו עושים מעשים ומחליפים את עצמנו לטובה, זהו העיקר הגדול.

הזה באים כל הדינים והגזירות כולן יחד, לדון בהם את העולם כולו. הקב"ה יושב על כסא דין, כל הספרים נפתחים, כל צבא השמים נמצאים עליו, אלה מימינים ואלה משמאלים.

הדלת נפתחה: ובאמת הוא רואה בית מונומנט ועלוב, עניות זועקת מכל קיר. אישה רזה וכחושה עמדה שם. שאל אותה: גברת, ממה את מתפרנסת? אמרה: אדוני, אני מקבצת נדבות. שאל: אין לך ילדים? אמרה: יש לי בן יחיד, ואני לא מאחלת לאף אחד בן כזה!

כזה טמבל... במקום לבקש להיות המפקד הראשי של הצבא, וכך היית נהיה! אתה מבקש דברים זוטרים...

ככה גם אנחנו, במקום לבקש דברים גדולים בראש השנה, גולת הכותרת - דברים על השכינה, מבקשים דברים זוטרים: תן לי בית, תן לי פרנסה, זה השכל הקטן. במקום לבקש את בניין בית מקדשנו, גאולה, שכינה, שאם זה יהיה, הכל מסתדר, זה מה שצריך לבקש, לא שטויות והבלים. הכל תלוי איפה הראש של האדם נמצא.

אני לא מאחלת לאף אחד בן כזה

מה שאנחנו צריכים זה: "ובחרת בחיים" - לבחור בחיים אמיתיים של תורה ועבודת ה', ולא רק בקיום מצוות. זה הכוונה "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים" שיתן לנו חיים טובים, כדי שנוכל לעבוד אותו כראוי, זה כל העיקר!

מספרים על צעיר אחד, בריא וחסון, שה' הצליחו בפרנסתו. יום אחד קיבל צו גיוס לצבא, והתנאים הם תנאי סכנה. הוא כתב מכתב למפקד הראשי, מלא רגש: "לצערי אני לא יכול להתגייס, יש לי אמה ישישה וחולה, אני בן יחיד, אין מי שיפרנס אותה ויסעוד אותה בחוליה. אני חייב לבוא אליה כל יום, לעזור לה בכל דבר, והיא בצער גדול, אין לה איש, אין לי אחים, אני בן יחיד. ואני צריך גם לדאוג לפרנסה כדי שיהיה לה מה לאכול. לכן אני מבקש מחילה שאני לא יכול לבוא". המכתב ריגש מאוד את המפקד, שכתב לו תיכף מכתב פטורני: אתה לא צריך לבוא לצבא.

בנוסף, אמר המפקד לעצמו: אני רוצה לראות בעצמי את צערה של אותה אמה, הדברים באמת נגעו ללבי. יום בוקר אחד דפק בדלת. הדלת נפתחה: ובאמת הוא רואה בית מונומנט ועלוב, עניות זועקת מכל קיר. אישה רזה וכחושה עמדה שם. שאל אותה: גברת, ממה את מתפרנסת? אמרה: אדוני, אני מקבצת נדבות. שאל: אין לך ילדים? אמרה: יש לי בן יחיד, ואני לא מאחלת לאף אחד בן כזה! הוא אכזרי, זרק אותי מהבית, לא מרשה לי לדרוך על הדלת, מעולם לא בא לבקר אותי. אני מקבצת נדבות כדי לחיות, והוא, יש לו הרבה כסף. גידלתי אותו שנים, נתתי לו הכל, וכך הוא זרק אותי, רשע מרושע...

מה אנחנו רוצים? זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, למענך אלקים חיים - כדי שנוכל לעבוד אותך, לא כמו אותו בחור שהשתמש בחיים רק למענו, לצרכיו האישיים, ה' יצילנו, שקרן ורמאי שרוצה רק את מה שהוא רוצה, הכל בשביל עצמו. למענך - אנחנו רוצים חיים, לא למענו - "רבונו של עולם עשה למענך אם לא למעננו".

אפילו עזרא התבייש

כך זה היום: "היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים". אומר הרש"ש בסידור הכוונות שיום הרת עולם הוא התקבצות של כל הדינים הקשים לדון בהם את העולם: ביום

ובא לפני הקב"ה מעשה איש ופקודתו, עלילות מצעדי גבר, מחשבות אדם ותחבולותיו, ויצרי מעללי איש, ואלה מלמדים זכות על העולם כולו: עליונים למעלה ותחתונים למטה, כולם זעים ומתפחדים, השרפים והחיות רצים ושבים אלה מפה ואלה מפה, לשמוע איך ידן הקב"ה את העולם, ועל המדינות בו יאמר: איזו לחרב ואיזו לשלום, איזו לרעב ואיזו לשבע.

ומה יעשה אדם, שהיצר הרע שולט עליו מכף רגל ועד ראש, ואין בו מתום? סובבים אותו מלאכי חבלה, ס"מ וכל גונדא דיילי [השטן וחייליו כולם], להעמידו לדין. למי ינוס לעזרה? הרי עכשיו מתעוררים הקליפות ומקטרגים, השכינה בצער, שהרי הקליפות באות בגבול הקדושה "בכסה ליום חגנו". לכן צריך היום כוח גדול מאוד להסיר את מה שנאמר "סכותה בענן לך מעבור תפילה", ולהעלות את התפילה, כי יום הרת עולם זה לא דבר פשוט.

וכך אמר עזרא הסופר: "אלקי, בושתי ונכלמתי להרים פני אליך". אמר רבי חיים מוולוז'ין: אם עזרא הסופר, שאין כמותו, אומר "בושתי ונכלמתי להרים פני אליך", מה נענה אנחנו, מה נאמר אנחנו? ודאי שזה איננו דבר פשוט.

לכן צריך לומר בחוזק: "ותמלוך אתה ה' אלקינו לבדך על כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך ובירושלים עיר מקדשך", שרק הקב"ה ימלוך עלינו, זה הדבר הגדול ביותר בעולם. זה התקוה, שאדם צריך לראות את שפלותו, ולהרגיש כמה זיכה אותו הקב"ה לעמוד לפניו ולשרתו.

שר הטקסים הורה להוריד את הוילון המפואר

מספרים שכאשר נפוליון שליט צרפת ייסד את הקיסרות הצרפתית, הוא היה מצד אחד מאוד עממי: היה יורד אל העם בהזדמנויות שונות ומפרגן לו. ומצד שני הנחיל לדורות מושגים של מלכות, משהו שלא היה כמותו.

נפוליאון היה יוצא הרבה למסעות ברחבי ממלכתו לפגוש את האזרחים, כל ביקור כזה נקבע מראש: ראש העיר והקהל כולו היו צריכים להכין למלך ארמון, להכין היכן יושב, היכן יהיה

המשפט וייענש, כי מפחד שיכרח. אבל הקב"ה אינו כן: בראש השנה הוא כבר דן וקבע מה יהיה עם האדם, אפילו חס ושלום שימות, ביום שיגיע הזמן. ואותו אדם ממשיך להסתובב חופשי, עולה על אותה הרכבת, ואיש אינו רואה שנגזר עליו דבר, עד שברגע שמגיע הזמן, איפה שהוא לא יהיה הקב"ה תופס אותו, שולח לשם את מלאך המוות.

כך היה עם אותם עשרה נוסעים: הקב"ה לא היה צריך לכלוא אותם קודם, הם היו חופשיים לגמרי, הולכים ובאים כרגיל, אבל ברגע שהגיע מה שנגזר עליהם בראש השנה, זה תפס אותם. "ספרי חיים וספרי מתים לפניך נפתחים": אדם יכול להסתובב חופשי עד היום המיועד, וביום המיועד הקב"ה מביא אותו לרכבת, לפונדק, לאיזה מקום, ושם קורה מה שנגזר. לכן צריך עכשיו לבטל את הגזירות, עכשיו לבכות, לא אחר כך. אחר כך מה יעזור? עכשיו, לפני יום ראש השנה.

חכמי המוסר המשילו זאת לצידי דגים, שפורשים רשת גדולה ובתוכה מזון, כדי שהדגים יתפתו להיכנס. בלילה פורשים את הרשת, ובבוקר מושך הדייג, כל הדגים שנכנסו עולים בה. אומרים הדגים: אוי לנו, איך נשארנו כאן? לפני חצי שעה עוד היינו יכולים לברוח, לא היינו נתפסים! אבל האמת היא שהם טועים! צודקים: כבר משעת הלילה שנכנסו לפתות אותם, 12 שעות קודם לכן, הם נלכדו במצודה. רק עכשיו, כשמושכים את הרשת, הם מבחינים במה שנעשה כבר מתחילת הלילה. כך הוא הדין בכל יצורי עולם: ראש השנה הוא פסק הדין, ולנו יש רק עיני בשר, שרואות את התוצאה רק כשהיא כבר מגיעה.

אחרי שנה הוא בא למפעל וראה קריסה מוחלטת

מובא במדרש: "בחדש השביעי באחד לחודש", תנא רבי אליעזר: כך היה הסדר: בכ"ה באלול נברא העולם. "זה היום תחילת מעשיך" - ביום ראש השנה, בשעה ראשונה עלה במחשבה, ואז ברא הקב"ה את אדם הראשון, נפח באפיו נשמת חיים. בשעה תשיעית נצטווה שלא לאכול מעץ הדעת, בעשירית עבר על הציווי, באחת עשרה נידון, ובשנים עשרה יצא בדימוס לפני הקב"ה.

אמר לו הקב"ה לאדם הראשון: חביבי, זה סימן לבניך: כשם שעמדת לפני ביום הזה ויצאת בדימוס, כך עתידים בניך לעמוד לפני ולצאת מלפני בדימוס. ולכאורה הדברים תמוהים: איזה "דימוס" יצא אדם? הרי נגזרה עליו מיתה, ומיד גורש מגן עדן! ועוד צריך להבין, מה הכוונה ש"יוצאים לפני בדימוס" וכי כל ראש השנה יוצאים כולם זכאים בדיון?

אלא המשל הוא לאדם שהיה לו מפעל משגשג ומצליח שהיה מביא פרנסה אדירה, ומינה מנהל שסמך עליו. אחרי שנה הוא חוזר למפעל ורואה קריסה מוחלטת: המנהל כשל לגמרי. מה אמור בעל הבית לעשות? לכתוב למנהל מיד מכתב פיטורין. אבל הוא לא כתב. מדוע? כי המנהל היה בנו של בעל הבית,

משרדו, לצחצח את המקום כולו, כדי שיוכל לקבל שם את האזרחים ולדבר איתם, שהכל יהיה בהוד מלכות.

באחת הערים הכינו לו לשכה מפוארת ומרווחת, מושל העיר בכבודו ובעצמו בא לפקח על העבודות ולוודא שהכול יפה: קנו שולחן עץ ממלכתי מיוחד, מעוטר בעיטורי זהב, נברשת קריסטל יוקרתית, והחליפו את החלונות בחדשים. וביקש המושל גם שיכינו וילון יפה במיוחד, שיתלה על הקיר מאחורי הקיסר, כדי שכאשר נפוליאון ישב שם, יהיה "כולו אומר כבוד": נברשת מעליו, ומאחוריו וילון מיוחד, מעוטר ברקמה ומשובץ ביהלומים, וילון שאין כמותו. שמרו אותו בחדר נעול על מנעול, ומדי פעם היו מנערים אותו, עד שיגיע היום שיתלו אותו שם לכבוד נפוליון.

כשהתקרב המועד, שר הטקסים מטעם הממלכה ערך חזרות, הגיע לבדוק שהכול כשורה: תזמורות ופרשים רוכבי סוסים על השטיח האדום, שהכול יהיה מושלם, נכנס, פוקד, בודק. ופתאום הוא רואה את הווילון. אמר: הכול יפה מאוד, אבל את הווילון הזה תורידו. הוא יפה מאוד, אין כמותו, ואני אקח אותו שיהיה בלשכת הקיסר עצמו, אבל כאן לא לשים אותו. אמרו לו: אתה יודע כמה עבדנו על זה? הון עתק ומאמץ מרובה! אמר: אני אחראי, ואני אומר לכם שהוא לא יהיה כאן. שאלו: אבל למה? מה אתה רואה בו שאינו טוב? אמר: תורידו קודם, ואז אני יסביר.

הורידו את הווילון ושר הטקסים הסביר: "זה עלול לפגוע בכבוד הקיסר, הכול צריך להיות מפואר ויפה, אבל ברגע שאדם יכנס ויראה את הווילון הזה, במקום לחשוב על המלך הוא יחשוב על הווילון. לכן זה אינו מתאים, זו פגיעה בכבוד המלך".

לכן אומרים בראש השנה: "ותמלוך אתה ה' אלקינו לבדך". מה פירוש "לבדך"? שבמלכויות צריך לחשוב רק על דבר אחד: על מלכות כבוד שמים, לא על בנקים, לא על מפעלים, לא על עמותות, רק כבודו יתברך! כבוד מלכות שמים. רק על זה, רק זה, ואז הכל מסתדר.

צריך להבין, מה הכוונה ש"יוצאים לפני בדימוס" וכי כל ראש השנה יוצאים כולם זכאים בדיון? אלא המשל הוא לאדם שהיה לו מפעל משגשג ומצליח שהיה מביא פרנסה אדירה, ומינה מנהל שסמך עליו. אחרי שנה הוא חוזר למפעל ורואה קריסה מוחלטת

הוא לא צריך בית כלל

הרב בידרמן מביא את דברי המשגיח ר' ירוחם ליבוביץ: פעם אירעה תאונת רכבת קשה, ועשרה נוסעים שהיו בקרונות נהרגו. אמר ר' ירוחם: מלך בשר ודם שרוצה להעניש מי שחטא לפניו, מה הוא עושה? שם אותו בבית האסורים עד שייצא

בדרכיו". פלא פלאות איך הוא מצווה אותו! ושלמה המלך שומע לאבא, הולך בדרכי ה', ובונה את בית המקדש.

דוד המלך סבל כל ימיו, ומה הוא אומר להקב"ה? "סמך מפחדך בשרי וממשפטיך יראתי". הכול הבל הבלים, מה שקרה איתו:

כל עם ישראל מחכה, והשערים לא נפתחים, איזה בושות! רץ שלמה אל קבר אביו: אבא, קום! מה קרה? סיפר לו. אמר לו דוד: אני קם. וכך כתוב במדרש: קם דוד המלך, הוציא את התכריכים

אבשלום רדף אותו, שאול רדף אותו להורגו, ואלה לא דברים פשוטים. הוא היה בורח ממקום למקום, שאול המלך וצבא שלם הולכים אחריו, בכל רגע בעיה חדשה. ואף על פי כן הוא אמר: רבנו של עולם, כל זה אינו מעניין אותי, אני "סמך מפחדך בשרי וממשפטיך יראתי", הכול הבל הבלים. העיקר, מה יהיה איתי במשפט שלך.

והנה דוד היה חולה עשרים שנה, שוכב במיטתו ולא זז, חצי שנה מהן בצרעת. ורשעים היו באים מאחורי החלון ואומרים לו: דוד, אתה לא סתם סובל, אתה יודע מה עשית עם בת שבע! ככה היו מבזים אותו, והוא לא היה עונה, רק היה אומר: "רבנו של עולם, אני מקבל הכל באהבה, ומגיע לי הכל, אבל אני רוצה שידעו את האמת, תקים אותי שידעו שלא חטאתי, שלא יחשבו שבגלל זה אני חולה". הקב"ה הקים אותו, ואמר לו: עכשיו אני לא מודיע זאת בקול, אבל בזמן שלמה אני יפרסם ויודיע לכולם. שדוד המלך איתן, עבד ה' בכל רגע ורגע, ירא מהקב"ה, וידע שהכל תלוי בו.

הוציא את התכריכים ולבש בגדי מלכות

ומתי הקב"ה הודיע את זה? אחרי שנפטר דוד המלך, בנה שלמה את בית המקדש, והביא את ארון הברית להכניסו לקודש הקודשים. אך השערים דבקו זה בזה ולא נפתחו לו. התחיל שלמה לבכות ולהתחנן לפני הקב"ה, לומר רננות ותהלים, "זכרה לדוד עבדך" ועוד, כל עם ישראל מחכה, והשערים לא נפתחים, איזה בושות! רץ שלמה אל קבר אביו: אבא, קום! מה קרה? סיפר לו. אמר לו דוד: אני קם.

וכך כתוב במדרש: קם דוד המלך, הוציא את התכריכים, לבש את בגדי המלוכה וכתר מלוכה על ראשו, והלך ממש עם בנו שלמה. וכשהגיע דוד המלך, ראו אותו השערים והתחילו לרקוד לקראתו: אתה דוד אין כמוד! הקב"ה אוהב אותך, לכבודך נפתחים השערים! "שאו שערים ראשיכם... ויבוא מלך הכבוד", איזו אהבה גילה לו שם הקב"ה!

ואז כתוב שנהפכו פני שונאיו של דוד שחורים כפחם, ונשארו כך עד סוף ימיהם, שבכל מקום שהיו הולכים היו שחורים: כך

ובעל הבית לא זרק אותו לגמרי, אלא העביר אותו לתפקיד אחר, אולי בתפקיד אחר יצליח.

והנמשל, נכון שאדם הראשון מעל בתפקידו, אבל הקב"ה לא גלגל אותו במדרגות, הוא הביא לו תפקיד שונה בעולם, העביר אותו למשבצת אחרת. הוא היה צריך להיות בגן עדן, לעובדה ולשומרה, ומה לא ניתן לו, הכול, אך הוא חטא. אמר לו הקב"ה: רד למטה, רד לעולם הזה. הוריד אותו ממדרגתו, וקבע לו כמה זמן יחיה. כך גם אנחנו מבקשים מהקב"ה: אפילו שמעלנו בתפקיד ולא הצלחנו, תשאיר אותנו כאן בעולם, ולא תגרש אותנו לגמרי. רבנו של עולם, רחם עלינו, תשאיר אותנו!

היה חסר לו רק שש דקות

היה ר' מרדכי דב נכנס בימים הנוראים אל החפץ חיים, ויום אחד כמה ימים לפני ראש השנה, שמע אותו מתאר לעצמו איך נכנסים לבית דין של מעלה בראש השנה. הכרוז מכריז: "ישראל מאיר מראדין תעמוד!" ותיכף מביאים את זכויותיו, מחנות של מלאכי קודש שנבראו מהתורה שלמד ומהמצוות ששמר כל ימיו, מהזכויות שזכה בהן בחיבוריו, "משנה ברורה", "חפץ חיים", שבהם זיכה את הרבים. ואז מביאים גם את חובותיו: מחנות רבים של חסרון במצוות, של מיעוט דביקות. הכריע בית הדין שהוא בינוני... והשכינה שואלת: הוא עכשיו חי או נפטר? עונים: חי. אומרים לו: "תעשה תשובה מיד!", והוא מתחיל להתייפח בבכי.

אתם יודעים, כל שנה הוא היה זוכר בדיוק מה עשה בכל רגע ורגע, אבל שנה אחת הוא אמר שאינו זוכר שש דקות מה עשה בהן, שש דקות מכל השנה כולה שאינו יודע מה קרה בהן! והא רעד מיום הדין! איפה אנחנו? איפה אנחנו? לעומת יהודי שכל חייו עבד ה'?

החפץ חיים אומר, אדם הראשון עמד בפתח חיי הארוכים, כשהוא כבר יודע שיחיה אלף שנה, שהרי נתן משנותיו שבעים שנה לדוד המלך. מרגע שאדם נולד, הוא יודע שסופו למות, השעון הולך ואוזל, ואם יחיה עם ידיעה כזאת ויפנים אותה, יש לו סיכוי להצליח במסע בעולם הזה. אבל אם ילך שקוע בדמיונות ובעניינים שוליים, בוודאי ייכשל.

לכן צריך אדם להיות במקום שיש בו מורה דרך וקהילה טובה, שיש בה רב אמיתי המנהיג אותה באמת: יש מנהיג, והאדם נמצא תחת פיקוח. כולנו צריכים פיקוח: הרב תופס את הקהל, והקהל צריך לתפוס את הרב, שיבוא לשיעורים, לקום כל יום מוקדם, לתפקד.

מקניטים אותו מהחלון

כתוב אצל דוד: "ויקרבו ימי דוד למות, ויצו את שלמה... אנכי הולך בדרך כל הארץ... ושמרת את משמרת ה' אלקיך, ללכת

וחנה. ושופר בגימטריא: עקרה. יש בזה ניסים גדולים. והזהרה אומר, שר"ה הוא יומא דצללותא, בו הכל משתנה, אפשר בו הכל להפוך. יש זמנים שאדם יכול להפוך את הכל. זה עכשיו ברגע, הכל יכול להפוך.

למה הוא לא ראה את הפנס?

היתה משפחה אחת שחזרו מקעמפ לפני שנים, הם היו הולכים להרים בחו"ל לנשום קצת אויר, ואח"כ היו חוזרים. אותה משפחה, יראי שמים וצדיקים, אבא ושלוש ילדים ואשה, כשחזרו, היה לילה, מאוחר, והיתה תאונה עם הרכבת, במקום נהרגו האשה והילדים, והוא נפצע קשה מאד. לקחו אותו לבית חולים, כמה חודשים לא יכל לדבר, לא יכול להבין מה קורה איתו, עד אחרי חצי שנה - שבעה חודשים, הוא התחיל להתאושש לאט לאט, ואז באו ואמרו לו מה שקרה, שאשתו והילדים כולם הלכו בתאונה. הוא לא האמין. אמר: איך זה יכול להיות. חשבתי שגם הם חולים. אבל עד כדי כך?! התחזק יותר, תבע את אנשי הרכבת, את המנהל, הם שלחו עו"ד גדול, שלחו גם את זה שהיה שמה, אותו אחד שמאיר עם הפנס שלו ומזהיר את הנוסעים ברכבים שהרכבת עוברת.

שואל אותו השופט: אתה הזהרת אותו? אומר: כן. עשיתי לו עם הפנס. אומר האבא: לא, לא ראיתי את זה. אמר השופט: הוא אומר שהוא עשה לך, אני מקבל את מה שהוא אומר. בקיצור, אומר לו השופט: אתה קיבלת את העונש, ה' יצילנו, מתו לך הילדים והאשה, עכשיו אתה תשלם דמי משפט, ותלך לחיים טובים ולשלום, וה' יעזור לך. הוא בא אחרי הכל, אומר לאיש של הרכבת: תראה, אני אדם מאד זהיר, מתפלל כל יום להקב"ה. אני לא אעשה לך כלום, אני רוצה לדעת באמת, אתה הארת לי עם הפנס? אומר: כן. שאל אותו: מה זה כן? אני לא ראיתי כלום, אני לא מפגר, אני לא עושה דברים כאלה, אני סה"כ רוצה לדעת אם אני גרמתי למיתה של הילדים שלי שלא נזהרתי, אם אני אשם בדבר, זה אני רוצה לדעת, תגיד לי, איפה אני עומד. אני לא עושה כלום, לא מדבר עם אף אחד. אתן לך גם מה שאתה רוצה, רק תגיד לי את האמת. אמר לו: את האמת, אני עשיתי עם הפנס, אבל לא היה לזה בטריה, לא היה אור שיאיר, אתה מבין? לא היה אור. הבטריה לא עבדה.

שהאור שלך יגיע למעלה

מה זה אומר לנו, צריכים להתפלל חזק מכל הלב, ולכוון טוב בתפילה, להאיר למעלה בעולמות העליונים. אדם לא יכול להגיד: "אני התפללתי". איזה התפללות? אתה התפללת לעצמך, לא לבורא עולם. בורא עולם צריך אש, לדעת שהיום הזה קובע את הכל. הארת בעולמות העליונים? הארת את הפנס, או שהפנס היה מכובה? איך אתה רוצה שיגזרו עליך גזירות טובות? מה עם התפילה שלך? האם יש לה אש להבת שלהבת?! לכן, עכשיו זה הזמן שנבקש מהקב"ה, שנזכה לשנה

הודיע הקב"ה לכולם שדוד צדיק. שמענו כדבר הזה?! ואז דוד חזר למקומו.

עכשיו זה הזמן. "ראש השנה, תחילת מעשיך", זה הראש במלוא מובן המילה של כל השנה, כל מה שנגזר עכשיו, ראש השנה הוא הקובע והמכריע. הוא מקים מלכים ומוריד מלכים, הכל תלוי בראש השנה. איך נשתדל באמת, בכל ליבנו ובכל נפשנו.

הוא שקרן! אל תשמע לו!

איך אנחנו אומרים כל יום: "רבש"ע, כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם, כן יכבשו רחמך את כעסך ויגולו רחמך על מידותיך". היה אומר האדמו"ר מבעלזא - רבי יששכר דב, מה שייך לבקש "כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו כן יכבשו רחמך את כעסיך"? מה זה שייך? רחמיו של הקב"ה - א"א לתאר, מה שייך להשוות לבשר ודם.

אלא, אומרים רבותינו, בשעה שהלך אברהם אבינו לעקידה, בא השטן וניסה אותו בכל מיני ניסיונות, לא נתן לו לעבור, מילא את הכל מים, זרק עליו אבנים, ולא הצליח. מה עשה, אמר: אני הולך בדרך אחרת. בא אליו, אומר לו: אני שמעתי מאחורי הפרגוד, שלא את הבן שלך מעלים לעולה, אלא השה לעולה, לא בנך. בכוונה, הוא רוצה שלא יעשה לשם שמים. אמר לו: תסתלק מפה, רמאי, הקב"ה אמר לי: "העלהו לעולה", תלך מפה. גם אם אתה אומר אמת - זה עונשו של בדאי, אפילו אמר אמת לא שומעים לו. תסתלק, שקרן.

אז אנחנו אומרים להקב"ה: "רבש"ע, כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם", הוא לא שמע לקול השטן, אפילו שהדברים הראו אמת, הוא לא שמע לו, אלא עשה מה שאתה אמרת לו, "כן יכבשו רחמך את כעסך", כשיבוא ר"ה, בא השטן ומקטרג, אומר: זה עשה כך, זה עשה

אני לא אעשה לך כלום, אני רוצה לדעת באמת, אתה הארת לי עם הפנס? אומר: כן. שאל אותו: מה זה כן? אני לא ראיתי כלום, אני לא מפגר, אני לא עושה דברים כאלה, אני סה"כ רוצה לדעת אם אני גרמתי למיתה של הילדים שלי שלא נזהרתי, אם אני אשם בדבר

כך, אל תשמע לו! למה, הוא שקרן, הוא בדאי. כמו שאברהם אבינו כבש את רחמיו לעשות רצונך, ואמר לשטן: תסתלק מפה. גם אתה תגיד לו כך, אל תשמע לו, שיסתלק, לא יכול לדבר על הילדים שלך, לעולם לא יכול. זה אמת.

איך הקב"ה ביום הזה זוכר לנו את מעשה העקידה, זה אחד הדברים הגדולים. הלא בר"ה היו דברים גדולים, רבותינו אמרו שנפקדו שרה, רחל, ורחל. לכן שופר ר"ת: פקידת שרה רחל

כמו שאמרנו, העיקר יראה שבבית שלו הכל מסודר. שלא יכעס, ויגיד גם לאשתו. יושב עם הילדים שלו, ילמדו את כל סדר התפילה, כל סדר ר"ה, יגיד להם כמה הכעס חמור, לא לכעוס בר"ה, להשתדל לוותר אחד לשני, וגם לפני כן, מה

הכי טובה, שנהיה לראש ולא לזנב, מה זה לראש ולא לזנב - כלומר, שהעיקר הגדול זה הרוחניות, הראש זה הרוחניות, הזנב זה הגשמיות, הכל הולך אחרי המוח.

מי קונה שולחן עם שריטות?

הלא אמרו רבותינו, שהמוח של כל השנה - זה ראש השנה, זה הראש של כל השנה, ר"ה יומיים, 24 שעות, ועוד 24 שעות, זה המ"ח [48] של הכל. הכל זה עכשיו נקבע, בריה חדשה, הכל מתחיל מחדש. אם אדם למשל יש לו בבית שולחן יפה וטוב, אבל יש לו שריטות, ילך ויחליף אותו? לא. אבל אם הוא קונה חדש, עכשיו זה הגיע, ויהיה לו שריטות, הוא יגיד למוכר: קח את זה בחזרה! מה זאת אומרת, השריטות האלה?

כך היום, הקב"ה ברא את הבנ"א מחדש שלא יהיה עם שריטות, שלא יהיו בעיות, שיהיה הכל הכי טוב שיכול להיות בעולם, עכשיו זה הזמן. אדם לא זורק שולחן ישן, אבל עכשיו כשהוא בא חדש - הוא לא מוותר, ככה זה הולך.

הפרצוף של השנה

עכשיו ר"ה, אומרים שזה הגלופה של כל השנה, איך היה אומר ר' פנחס מקוריץ, הראש זה הגלופה, איך שאדם מתנהג היום - זה קובע לכל השנה, כל ימות השנה קבועים ביום הזה, איך שאדם מתנהג בו. בשביל זה לא אוכלים חמוץ בר"ה. הוא היה אומר בדרך בדיחה, שאם אדם עושה פרצוף שאוכל חמוץ, הוא קצת מעקם את הפנים, ואז אח"כ יהיה לו כל הזמן אותה התמונה. זה לא יפה שיהיה לו כזה תמונה, היום זה היום המרכזי, וזה קובע לכל השנה איך אדם יראה, איך הוא קם בבוקר, איך הוא הולך, איך הוא עושה. לכן עכשיו זה הזמן.

לנצל את הימים האחרונים

זה היום תחילת מעשיך, צריך עם כל הכוחות שלנו שניתן על זה. דבר ראשון, עכשיו שאדם ישים לב לעבוד על הרוחניות, לא על הבהמיות. עכשיו בעז"ה נעשה פה תהלים ביום רביעי בצהריים, במקום ער"ח - ערב ראש השנה אי אפשר, אז נקדים את זה ליום רביעי, נעשה כל התהלים בעז"ה בשעה שלש, לחזור בתשובה שלימה, ללכת בדרכי ה', להכין את עצמנו. ואז אדם יקבל עליו ביום חמישי לצום ביום שישי שזה ער"ה, ובאותו ער"ה יקום מוקדם מאוד, יבוא לסליחות, ואחרי הסליחות יעשו התרת נדרים, ואז יתפללו תפילת שחרית אחרונה של השנה.

שתדעו לכם, היום זה יום ראשון אחרון של כל השנה, מחר זה יום שני, יום בריאת העולם, יום חשוב האחרון של כל השנה. אח"כ יש לנו יום שלישי האחרון, יום רביעי, יום חמישי, ננצל אותם. יום חמישי בלילה - זה תפילת ערבית אחרונה של כל השנה, אח"כ יום שישי בבוקר, שחרית אחרונה, אדם יכין כל מה שהוא צריך עכשיו.

הוא היה אומר בדרך בדיחה, שאם אדם עושה פרצוף שאוכל חמוץ, הוא קצת מעקם את הפנים, ואז אח"כ יהיה לו כל הזמן אותה התמונה. זה לא יפה שיהיה לו כזה תמונה

הספקת - הספקת, לא הספקת - לא נורא. היום ב"ה יש מוכן. לא יתן לה עבודה קשה, יקח לה חד-פעמי - הכל מוכן יפה, יש הכל היום ב"ה, לא יביא לה עבודה קשה, מסכנה, יש יומיים עכשיו. ואת המאכלים, כבר מעכשיו שייכנו את הכל, יסדרו את הכל, גם בין כה לא אוכלים הרבה - שלא יהיה כבוד, העיקר זה הרוחניות.

קצת מתוק

אבל כתוב: "אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו, כי קדוש היום לאדוננו". כשבא עזרא הסופר מבבל, הביא את כל עם ישראל, עמדו בכותל המערבי, אמר להם: שמעו, צריכים לפרוש מהרע, לבחור רק בטוב. היה להם נשים נכריות, אמר להם את הכל לזרוק, ותהיו שמחים, והיום תאכלו משמנים ותשתו ממתקים. יש ענין שאדם באמת יקח בשר שמן, מיני מתיקה בר"ה, אבל יאכל טיפה. גם טיפת מתוק וחלאסנה. זה רק לקיים המצוה. ויעשה לו את הסימנים הטובים.

קבלה קטנה ליום הדין

יצום ביום ערב ראש השנה, כדי שאדם יבוא נקי עם צום, עם הכנעה. ויתפלל תפילת מנחה אחרונה של השנה, ובערב ראש השנה יעשה וידוי ויבקש מחילה מהקב"ה, ישב בינו לבין עצמו, יקבל עליו קבלה, יגיד: רבש"ע אתה רואה, זה אני מקבל עלי, איך אני נזהר בברכת המזון, איך אני נזהר בברכות. כל אדם עם הקבלה שלו, כל אדם עם מה שהוא צריך, תפילין, שבת, טהרת המשפחה, כל אדם לפי הקבלות שהוא צריך. אומר: זה לא יוזז ממני, רבש"ע תעזור לי. ואז איזה שנה תהיה לו. כי הוא עושה הכנות לפני כן.

ואח"כ הולך למקוה, ויכין את עצמו בכל מכל כל. ולפני ערבית ישמע איזה שיחת מוסר חזקה, המעוררת את הלבבות. ועושים תפילת ערבית ככוונה, בחשק, וילך לבית, ויבטח בהקב"ה, שיכתב ויחתם לחיים טובים וארוכים. אומר הבא"ה, אם זה שבת, יכנס לבית ויגיד: "שבת שלום, שנה טובה ומבורכת!". וישב עם כולם, ויעשו הקפות סביב השולחן, אם הוא רוצה יגיד שלום עליכם, ואח"כ לשבת ולעשות מה שאומר הבא"ה, את

הכל עבר יפה יפה, אבל היה קצת בעיות ברכוש - כפרה, מהשמים ריחמו עליו, אבל הראו לו שמנסים אותו.

הבא"ח היה מספר, יום אחד הוא יצא בער"ה מהבית ללכת לביהכנ"ס עם הגלימה, הבא"ח היה יפה תואר. המשרתת היתה למעלה, שפכה מים מלולכלים על הראש שלו, אמר: זו הכפרה הגדולה, לא קרה כלום. הלך, החליף את הגלימה והלך לבית הכנסת.

אדם צריך לדעת - יש נסיונות. אדם יכול לבוא לבית, יקבל איזה שטיפה, יגיד: זה לא הוא, זה מהשמים, יהיה שמח. הכל להעביר, לדעת איך להוליך את הכל.

אדם הראשון נרדם בשמירה

וביום ר"ה אדם יקום מוקדם. למה, הגמ' אומרת: מאן דדמיך בריש שתא - דמיך מזליה. אחד הדברים צריך לדעת, שהלא חוה הלכה אחרי היצ"ר, מאיפה תפס אותה? אתה לא שומר את אשתך? הוא ישן. כשישן זה קרה. הלך לישון. נרדם בשמירה. איפה אתה הולך לישון, היום הקב"ה ברא אותך, תראה איזה יפה נתן לך, אתה ישן? לכן, "מאן דדמיך בריש שתא - דמיך מזליה", אדם צריך לישון בלילה, לקום מוקדם בשביל עלות השחר, ילך למקוה, ילך מוקדם לביהכנ"ס, יעשה שמח, הוא מתפלל מילה במילה, זה דבר גדול.

אצלנו 'תוקעים' גם בשבת

יש לנו גם סעודה שלישית השנה, צריך לשים לב על זה. שאדם יעשה כל התהלים ביום הראשון, ואדרא רבא. ביום השני - כל התהלים ואדרא זוטא, כמו שאומר הבא"ח, ישתדל בעבודת ה' חזק. איפה הוא שומע את התקיעות, איך לתקוע, איך לעשות תשובה, ביום השני בתקיעות שיש. פה אצלנו גם ביום הראשון - זה כמו שתוקעים. למה, אפילו שלא תוקעים, אבל יש כוונות של כל התקיעות, כאילו תוקעים, מכוונים כאילו עכשיו תקיעה, מכוונים תקיעה, שברים תרועה, מכוונים שברים תרועה. אין תקיעה בפועל, אבל יש את כל הכוונות של זה, זה דבר אדיר שאין כמותו. אני כבר אמרתי לכם מה זה השבת, עכשיו שחל ר"ה בשבת ואין תקיעת שופר, זה לא פשוט. אבל יהיה בעז"ה בשורות טובות וישועות גדולות. וזה תלוי איך אנחנו נשמור את השבת.

השבתות מגיעות ברכבת

הנה השבת הזאת היה משהו אדיר, אלפים בעמ"י שמרו את השבת. גם השבת שזה ר"ה - אדם יקדש את השבת, יענג את השבת, לא ידבר דברים אסורים, בעז"ה נתגבר כארי על כל דבר ודבר, לעשות את השבת ואת כל השבתות, ואז ימליצו טוב שאדם שמר את השבת הזאת.

הפסוקים "ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכוהו ה'", יש פסוקים לומר, בקשות, הכל סדר של הבא"ח, דברים מתוקים שזה תחילת שנה יפה. ואז יעשה קידוש חזק.

סדר ההכנה ליום הגדול

לפני כן בערב ראש השנה, שאדם יכין נרות לשבת, אם עושה שבע בשבת - שיהיה שבע בגלל שבת ויו"ט. ובמוצאי שבת יש הבדלה בקידוש, וצריך להכין נר של הבדלה, מה יעשה, יש אולי בחנויות מוכרים נר קטן של הבדלה, שם אותו באיזה מתקן ואז הוא מדליק אותו, מעביר מאש לאש במוצאי שבת, ואז הוא נכבה לבד. או שאדם יקח בבית שלו את הנר הבדלה שלו, יוציא מזה שניים שלש פתילים, ויסדר אותם בשביל מוצאי שבת שיהיה לו מוכן. גם את הנרות של מוצאי שבת שיהיה לו הכל מוכן, שרק כשתצא שבת, האשה תדליק אותם לכבוד ר"ה יום השני.

ולפני כן, יכין כבר את התמרים, יכין את הרוביאי, את הסילקא, את הראש של כבש, כל הסימנים שיש - יכין אותם ויתפלל לה', זה סימנא טבא. סימן הכי טוב - לקום מוקדם, סימן הכי טוב לא לכעוס, סימן הכי טוב לאהוב כל אחד, ואהבת לרעך כמוך.

החתולה קפצה על הקנדיל

ר' יהודה פתיה, היה ר"ה, השטן רואה מה קורה איתו, לא עזב אותו. אמר: אני חייב להתלבש עליו. אמרו לו בשמים: אתה לא תצליח. אמר: אני אתלבש עליו.

אז היו עושים קידוש בגג, היה חם בבגדד, היה להם חוט חזק שבו תולים 'קנדיל', זה נרות עם שמן, תולים אותו - וככה מאיר להם. הרב עמד לעשות קידוש, באה איזה חתולה אחת, קפצה, וכל הקנדיל נפל על הבגדים של הרב, אמר: לא נורא, ניקח בגדים של שבת, לא כעס. לא טוב לכעוס.

עכשיו באים כל השבתות כמו רכבת לפני הקב"ה בר"ה, אומרים: רבש"ע, איך הוא לומד זוהר בשבת, תראה איזה דברים עושה בשבת, מליצים יושר עליו

אח"כ אשתו עלתה מהמדרגות להביא את האוכל, נפלה עם הסיר של האוכל, אמר: לא נורא, נביא אוכל של הבוקר, גם זה הלך, מה שעשו - לא הצליח, אומר: לא כעסנו, אני ואשתי היינו שמחים, עשינו מה שיש לאכול, זה לא משנה, עשינו שמח מאד מאד. ואומר רבי יהודה: אותה שנה היה לו בעיות, אבל רק ברכוש, לא בנפש. לו לא קרה כלום.

גזירות קשות ורעות, יגזור עלינו גזירות טובות, שיהיה שנת תשפ"ז טובה ומתוקה, תיגמר השנה הזאת בטוב, ותהיה שנה טובה מתוקה ושמחה בכל בתי ישראל, לא יהיה שום אסונות, שום בעיות, שום פיגועים, שום צרות, שום מחלות, כולם יחיו, יאריכו ימים, כמה זה שמחה גדולה שרואים כל יהודי ויהודי שאין לו צער, שלא יהיה צער בשום בית, נחתן את הילדים, כל אחד מה שצריך לו, איזה גזירה טובה שצריך לו - שה' יתן לו, ירים מזלו למעלה למעלה, לחיים טובים מעתה ועד עולם. בעז"ה וכך יהיה וכך יבוא, אך טוב וחסד ירדפנו בעז"ה, שנה טובה, כתיבה וחתימה טובה וישועה גדולה, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

ונברך גם את אלה שמעבירים את השיעור של הלויין, וגם דרך רדיו מורשת ורדיו דרום, וכל המעבירים והעושים והמעשים, והלומדים בעלון. מלכא דעלמא יברך יתכון בבריאות איתנה נהורא מעליא וחיים טובים, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

תדעו לכם, מי שעשה את השבת הזאת שעברה עלינו, זה תופס את כל השבתות של כל השנה. עכשיו באים כל השבתות כמו רכבת לפני הקב"ה בר"ה, אומרים: רבש"ע, איך הוא לומד זוהר בשבת, תראה איזה דברים עושה בשבת, מליצים יושר עליו, זה לא דבר פשוט. וכל אחד ילמד לחבירו על השבת, על האור.

שבוע הבא יום ראשון, זה יהיה מוצאי ר"ה, אז איך נעשה שיעור? ה' יעזרנו על דבר כבוד שמו, אבל לעשות עשרת ימי תשובה - ימים שאין כמותם, "דרשו ה' בהימצאו" אח"כ יום כיפור - יום אדיר בימי שנה שאין כמותו בעולם בעז"ה. ואז יבואו ימים בינתיים, ובסוכות ביום הראשון נבוא לפה, נעשה שיעור חזק בעז"ה, על הסוכה, על שמחת תורה, על הושע"ר, מה נעשה, ככה רצו מהשמים. אנחנו נשתדל שיהיה הכל כמו שצריך בעז"ה. אבל יהיה השיעורים בדפים, יהיו דפים של הישיבה.

נברך את כולם, שהקב"ה יעזור שיבטל מעל עמו ישראל כל

ספרי חיים ומתים לפניך נפתחים

תיקון נפטר

בערב ראש השנה וערב יום כיפור

אי"ה יערכו חכמי ומקובלי ישיבת המקובלים "נהר שלום - ירושלים" תיקון נפטרים מיוחד בעת רצון בימים בהם ספרי חיים ומתים נפתחים לפני יתברך עב"י סדר התיקון של הגאון המקובל מו"ר הרב יהודה פתיה זצ"ל

מועדי התיקונים:
ערב ראש השנה: יום חמישי כ"ח באלול תשפ"ז בשעה 14:30
ערב יום כיפור: יום חמישי ו' בתשרי תשפ"ז בשעה 14:30

בתרומה של 101 ₪ לכל שם לכל תיקון

02-624-9000

למסירת שמות לתיקון

המבצע השבועי - בחנות הישיבה (המבצע הינו לקוראי העלון ולשבוע בלבד)

סע רחובות הנהר יום הכיפורים קטן ה"ב
 סע לכל תפילות יום כיפור מסודר בצורה שכל תפילה בכרך:
 א. ערבית ליל כיפור ב. שחרית יום כיפור
 ג. מוסף יום כיפור ד. מנחה יום כיפור ה. נעילה
 ע"פ כוונת הרש"ש בתוספת ביאורים והקדמות

רחובות הנהר נסירה לעשי"ת
 סדר התפילות לעשרת ימי תשובה-קטן
 חיבר ערך וסידר
 מו"ר הרב בניהו שמואלי שליט"א

20% הנחה

גדולי
המקובלים:

העושה
פדיון זה
באופן זה
בודאי
ישלים
שנתו

פדיון נפש

על פי כוונות הרש"ש
בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים

שיערך בעז"ה ע"י
כבוד מורנו ורבנו המקובל

הרב **בניהו שמואלי** שליט"א

ראש ישיבת המקובלים
"נהר שלום - ירושלים"

למסירת שמות חייגו

02-624-9000

